

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

Tractatus II. In I. Præceptum De Fide, Spe, Charitate, Religione, & Peccatis
oppositis

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1711

Sectio III. Quis, quibus, pro quibus, & quid orandum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59952](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59952)

an Oratio præcisè & formaliter constituenda sit in desiderio voluntatis, an verò in actu expressivo intellectus? Quæstio speculativa est.

Scotistæ volunt esse actus voluntatis volentis, desiderantis, jubentis, instituentis: Thomistæ verò & plerique alii volunt esse actus intellectus practicos exprimentes actus voluntatis petentis, jubentis. Undè communiter definiunt Orationem esse actum rationis practicæ desiderium animæ coram Deo explicantis, ut aliquid ab ipso impetretur. Utraque Sententia bona est: ac per hoc patet responsio ad quæstionem: an Oratio pertineat ad intellectum, vel ad voluntatem? Theologus Moralis dicit verissimè spectare ad utrumque: de formalitate metaphysica permittit rixari Scholasticos. Reliqua ad Orationem pertinentia per duas sequentes Sectiones breviter expediemus.

SECTIO III.

Quis, quibus, pro quibus, & quid orandum?

SUMMARIUM.

11. Absolutè & terminativè orandus est solus Deus.
12. Angeli verò & Sancti seu justì tam in celo, quàm in terra adhuc existentes, solùm transitivè & respectivè tanquam Patroni.
13. Ubi probabilius etiam anima in purgatorio.
14. Orare soli creaturæ rationali competit.
15. Et quidem utilissimè orant viatores etiam peccatores:
16. At etiam utiliter pro nobis Sancti in celis.
17. Uti & anima in purgatorio pro se ipsis.
18. Pro quibus orandum, aut utiliter orari possit?
19. Quid orandum, seu licitè peti possit ab orante?

Bb 4

§. I.

§. I.

Quis orandus.

11. **S**olus Deus, Optimus, Maximus absolutivè orandus est, tanquam summus, & absolutus Auctor omnium bonorum Naturæ, Gratia, & Gloria. *Omnes.* Ratio est: quod solus Deus sua Potentiâ, Providentiâ, & Bonitate pro libera voluntate omninò dispensat; solus habet potestatem vitæ, & mortis, ut proinde Beatitude, & alium Sanctum orare absolute, & terminativè tanquam Auctorem principalem auctorem boni, vel beneficii, verus sit actus idololatricus, ut suo loco videbimus.

12 **II.** Angeli & Sancti in Cœlis utiliter orandi invocandi sunt, sed, ut jam innui, solum terminativè, & respectivè tanquam Patroni, & Intercessores nostri apud Deum omnium bonorum Auctorem. Est de Fide Catholica, ex professo latius assertendum, & defendendum *c. sequenti.*

III. Etiam Sancti, seu Justi in terris existunt rectè, utiliterque orantur, seu invocantur, ut Patroni, vel Intercessores nostri apud Deum. Fide ex Scriptura passim. Jerem. 42. *Vos enim confistis me ad Dominum Deum vestrum, dicit Dominus Deus Israel: Ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum &c.* ad Rom. 15. *Obsecro ergo vos fratres mei in Domino nostrum Jesum Christum, & per caritatem Sancti Spiritus, ut adjuveris me in orationibus vestris pro me ad Deum &c.* Jac. 5. *Orate pro invicem, ut salvemini: multum enim curat deprecatio justis assidua.*

IV. 15

IV. Animæ in purgatorio non sunt orandæ, 13
vel invocandæ, eo quod pro nobis orare non so-
leant, juxta communem DD. cum D. Thoma cit.
q. 83. a. II. ad 3. Rationem dante: Illi qui sunt
in purgatorio, nondum fruuntur visione Verbi,
ut possint cognoscere ea, quæ nos cogitamus, vel
dicimus, & ideò eorum suffragia non implora-
mus orando. Contrarium tamen longè proba-
bilius docent Joan. Medina c. de Orat. q. 4. ver-
bo de animabus. Bellarmin. lib. 2. de purgatorio
c. 15. Suarez & alii. Tum quia possunt in ge-
nere orare pro iis, qui eis benefaciunt, vel earum
Orationes implorant: tum quod Angeli Custodes
eis Orationes nostras deferre, vel alio modo Deus
illis nostras miseras manifestare possit. Accedit,
quod ex Scriptura Sacra constet, animas Patrum
veteris Testamenti, dum in limbo detinebantur
pro populo orare solitas, Jerem. 15. & 2. Ma-
chab. ultimo: ubi de Jeremia defuncto dicitur:
Hic est, qui multum orat pro populo. Quidni pro-
babile sit? imò piorum praxi, & bono effectū sæ-
pius comprobatum.

§. II.

Quibus orandum?

I. Orare soli creaturæ rationali competit. Ra-14
tio omnium est: quia Oratio est actus ra-
tionis, & subjectionis ad alterum, adeoque suppo-
nit indigentiam boni postulati, quæ duo soli crea-
turæ rationali competunt, Deo, brutisque repu-
gnant, ut per se clarum est.

II. Viatores justissimi utilissimè orant, cum sint in 15
statu

Bb 5

statu

statu gratiæ, & amicitia cum Deo, ideoque facilius
 & efficacius impetrent petita, & insuper merean-
 tur sua oratione: quin etiam peccatores utiliter o-
 rant, & exaudiuntur. Communis cum D. Thom.
 2. 2. q. 13. a. 16. Et expresse D. August. tract.
 44. in Joan. dicens: *Si peccatores Deus non
 audiret, frustra ille Publicanus oculos in ter-
 ram demittens, & pectus suum percussus
 ceret: DEUS propitius esto mihi peccatori.*
 D. Chrysost. Auctor operis imperfecti explicat
 verba Christi Matth. 7. *Omnis, qui petit, acci-
 pit: addit: Sive justus sit, sive peccator;* dicitur
 modo ritè oret. Ratio est: quia orationis pro-
 prius effectus, impetratio non nititur iustitia,
 statu gratiæ sicut meritum solum, sed tantum gra-
 tiâ, misericordiâ, & liberali Dei promissione.
 qui dives est, ac pius in omnes, justos, ac impios.
 Ad illud cæcinati Joan. 9. *Scimus, quia Deus peccatores
 non audit:* Respondit S. Aug. cit. *Esse dicitur
 etiam nondum Spiritu S. inuncti, seu perfecte
 luminati, & ideo non esse ratum. Quamvis peccator
 sit ratificari (ait S. Thom. cit.) si intelligatur de
 peccatore, in quantum peccator est: utpote, qui
 vel cum actuali affectu peccati, vel pro ipso affec-
 tu peccati petat: hunc enim Deus non exaudit
 mera misericordia, nisi quandoque ad vindictam
 juxta illud D. August. tract. 73. in Joan. *DEUS
 quadam negat propitius, qui concedit iras.*
 Denique proprius sensus illius cæci videtur esse
 quòd Deus peccatores non exaudiat ad petiti-
 nem miraculorum in confirmationem falsæ fidei.*

& consequenter Christum non potuisse tunc facere miraculum, nisi ejus vita, & doctrina esset justa, vera, & à Deo.

III. Sancti in cœlis utiliter orant pro nobis. De Fi-16

de Catholica ex professo probandum c. seq. Quia ipse etiam Christus, ut homo, etiam nunc in cœlis vere, & propriè orat Patrem pro nobis. Ut colligitur ex verbis ejusdem Joan. 14. *Ego rogabo Patrem, & alium Paraclerum dabit vobis.* Ad Hebr. 7. *Salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum semper vivens ad interpellandum pro nobis.* Rom. 8. *Christus Jesus &c. qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis.* Quamvis aliqui hanc interpellationem, vel intercessionem Christi apud Patrem pro nobis intelligant non de oratione propriè dicta, eò quod Christus jam plenissimè peractò Redemptoris & Mediatoris officio nihil novi pro nobis Patrem postulare habeat, sed de continua repræsentatione meritorum Passionis, & mortis Christi: idque ob vitandum scandalum in Fide Divinitatis Christi: ideò Ecclesia non orat de Christo: *Ora pro nobis*; sed simpliciter ut ad Deum: *miserere nostri.* Vide Suar. *de oratione disp. 54. sect. 2. Less. lib. 2. c. 37. dub. 5.* ac alios.

IV. Denique de animabus in purgatorio certum est, eas orare pro se ipsis, pro liberatione à pœnis, Suarez, Layman. *Less. cit.* Cùm enim pœnam, & miseriam suam agnoscant, & sint in desiderio, ac spe liberationis, quid obstat, quin hoc desiderium suum humili oratione Deo repræsentent, saltem ut excitet fidelium mentes ad eas juvandas suis

fuis suffragiis, cum juxta communem sententiam ipsæ suam liberationem immediatè à Deo impetare nequeant à pœnis debitis ad satisfaciendum divinæ justitiæ. An verò illæ animæ pro nobis terris existentibus orent? vide dicta §. præced.

§. III.

Pro quibus orandum.

181. **P**ro se quisque viator, & homo hominatore, in communi & particulari, etiam peccatore, quantumvis obstinato, etiam inimico, orare potest, & quandoque debet. *Certum de factis* mitur partim ex praxi Ecclesiæ, partim ex verbo Apostoli 1. ad Timoth. 2. *Obsecro vos pro omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus.* Jacob. 5. *Orate pro invicem, ut salventur.* Et altè Christus Matth. 5. *Orate pro persequentibus & calumniantibus vos.* Ratio est: quia cum omnes indigeant gratiâ Dei, ut salvi fiant, omnia eis auxilia ad id necessaria desiderare & petere possumus: imo ex charitate, & speciali occurrente necessitate, etiam debemus. Justis quidem ut peccatores, petere possumus, injustis autem, & peccatoribus, ac inimicis, ut convertantur, cum Deo si possibile non sit, etiam durissima corda emolliant. Et licet in speciali pro hoc, vel illo præsertim peccatore vel inimico positivè orare non teneamur, conclusa speciali ejus necessitate, in orationibus tamen communibus pro omnibus fuis, (ut sunt Oratio Dominica, & Orationes communes Ecclesiasticæ) tenemur etiam includere quosvis peccatores.

inimicos, ita ut mortaliter peccaret, qui aliquem eorum positivè excluderet. Juxta communem doctrinam in materia de charitate proximi. Vide Suarez *cit. c. 15. §. 16.* II. Pro animabus in Purgatorio, ut à pœnis liberentur, salubriter oratur. *Certum de fide*, etiam in veteri Testamento *cit. Machab. 2. c. 12. Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur.* Quo loco *cit. D. August. lib. de cura pro mortuis habenda c. 11.* addit. *Etsi id nunquam in Scripturis veteribus omninò legeretur, tamen sufficere deberet universa Ecclesia, in hac consuetudine clara auctoritas.* Et de verbis Apost. *c. 12. ait: Orationibus S. Ecclesia, & Sacrificio salutari, elemosynis, que pro eorum spiritibus erogantur, non est dubitandum, mortuos adjuvari, ut cum eis misericordius agatur à Domino, quàm eorum peccata meruerunt: Hoc enim à PP. traditum universa observat Ecclesia.*

Neque solùm licet, sed etiam debet Christianus quandoque orare, vel benefacere pro animabus in purgatorio in communi, & in speciali pro specialiter conjunctis, Parentibus, benefactoribus saltem ex charitate & misericordia, quâ tenemur proximo in necessitate gravi succurrere, cùm facile possumus: nam animarum in Purgatorio miseria & necessitas verè gravis est, iisque per orationes, elemosynas, Sacrificia, aliâque suffragia facile succurrere possumus, tanquam per medium ordinatum ad earum faciliorem liberationem.

nem.

nem. III. Nec excusandi sunt à mortali, qui magis quam vellent pro illis animabus, & maxime in conjunctione orare. Praxis facillima est, si nihil speciale velis orare, in Orationis Dominicæ ultima petitione: *Libera nos à malo: piè te reflecte ad miseras illas animas.*

IV. Pro Beatis in cælo fermè non est orandum, sed eis potiùs pro intercessione supplicandum, cum enim nullo egeant, sed sint in termino felicitatis, quivis sua Beatitudine contentissimus, ideò ipsi nostris orationibus minimè, sed nos potiùs eorum orationibus indigemus, ait Innocentius III. *c. cum Martha. De celeb. Missarum.* August. *Serm. 17. De verbis Apost. & tract. 1. in Joan.* Dixi autem fermè, nihil enim oblatum alicui Sancto, v.g. speciali Patrono, Fundatori Cædinis majorem gloriam accidentalem in terris, v.g. Canonizationem, effectum miraculorum à Deo desiderare, vel petere, ut refert, & non improbat Innocentius loc. cit. Et explicat Suarez *l. 9. c. 14.* Vide dicta *De Sacrificio in quest. Pro quibus orandum.* Memini cujusdam devoti B. Virginis qui dum ageretur Romæ de definienda controversia Immaculatæ Conceptionis, piè, lepide aliter hortari solebat: *Orate pro B. Virgine, orate diligenter.* An culpandum, & non potiùs laudandum putas? Pro damnatis orare nefas est, cum in suo statu nec dilectionis Dei, nec hominum, nec ullius orationis effectus capaces sint ut etiam monet D. Gregor. *lib. 4. Dialog.*

§. IV.

Quid orandum?

I. Bona spiritualia gratiæ, virtutis, & Gloriæ, principaliter & absolute petenda sunt, cum ad hominem viatorem quàm maximè pertineat desiderare ultimum finem Beatitudinis, & media necessaria ad illum finem, uti sunt bona gratiæ, virtutum ac bonorum operum, atque ea, quæ opposita sunt, detestari & fugere, ut sunt peccatum, omnèque peccati periculum, tentatio, occasio. Omnia autem hujusmodi bona spiritualia à Deo absolute & simpliciter petenda Christus plenè complexus est in Oratione Dominica omnium perfectissima: quippe in cujus prima petitione petitur Dei Gloria, secundâ nostra Beatitudo. Tertiâ, & quartâ media ad illam consequendam necessaria, spiritualia, & temporalia. Quintâ, sextâ & septimâ mala impediencia amoveri, utpote malum culpæ factæ, vel faciendæ, ac malum pœnæ: ut passim explicant DD. Et præ cæteris S. Aug. Epist. 162. ad Probam per totam. Ubi c. 12. addit: *Quamvis alia verba dicamus, quæ affectus orantis format, nihil aliud dicimus, quam quòd in ista Dominica Oratione positum est, si rectè & congruenter oramus.* Absolute autem illa bona spiritualia, & sine conditione petenda sunt, quia illis nemo malè uti potest.

II. Quæ hominis bona absolute sunt, ita tamen, ut eis malè uti possit, ut scientia, artes, corporis vita, sanitas &c. & alia ad eam necessaria etiam absolute à Deo nobis, & aliis petere possumus.

mus. Communis apud Suarez *cit. c. 17. n. 2.*
 Ratio est: quia dicta bona sunt naturales peti-
 tiones hominis, ideòque secundum se, & absolu-
 tè appetibilia recta ratione: ergo à Deo velut ab-
 eore eorum rectè petuntur, etiam absolute; dum-
 modò animò quis ita affectus sit, quòd in calu-
 secundum Dei providentiam ea bona sibi non
 pedire intelligeret, petere nollet, sed Divina
 spositioni acquiescere.

III. Quæ omninò indifferentia sunt, ut ab-
 dantes divitiæ, honores, ac dignitates &c. Et
 ob bonum finem & desiderari, & peti à Deo
 sint, cum reverà ad bonos fines utilia sint, ab-
 que licèt secundum se indifferentia, tamen ex
 rentione boni finis bona honesta, Deo placita
 ad ipsam salutem utilia fiunt, tamen ob summum
 periculum eis abutendi contra Dei gloriam in
 stram perniciem non absolute petenda sunt, sed
 sub conditione expressa: si ita expediat ad Dei
 Gloriam & nostram salutem. Sic PP. & DD.
 omnes cum D. August. eadem *Epist. 162. c. 12.*
 S. Thom. *cit. art. 5.* Ratio clara est: quia illa
 na homini, supposita ejus infirmitate, reverà pe-
 culosa sunt, ne iis in Dei offensam, & suam pe-
 niciem abutatur. Quare Christus pro majori pe-
 fectione, & securitate salutis ea potius contem-
 docuit in Evangelio passim. Quamvis ergo quis
 intendat, & firmiter speret eis benè uti ad salutem
 suam, aliorumque utilitatem v.g. pingui benefici-
 divite matrimonio; quia tamen de futuro even-
 tu incertus est, ideò solùm sub conditione,

Dei providentiam & bonitatem relata ea petere oportet.

IV. Licet ad bonum finem sibi, vel aliis quandoque petere corporalia, vel temporalia mala: utpote mortem, morbum, adversitatem, & alia huiusmodi, quæ dicuntur mala pœnæ; quia licet illa naturaliter mala sint, supernaturaliter tamen ad finem altiorem, puta emendationem vitiatorum exercitium virtutis, adeoque Beatitudinem consequendam, verè bona, & utilia esse possunt. At verò petere à Deo rem malam moraliter, seu peccaminosam, quod dicitur malum culpæ, non solum non est actus Religionis, & Oratio, quæ debet esse petitio bonorum & decentium; sed semper est peccatorum mortale, non solum quando res petita est mortaliter mala, v. g. injusta vindicta, victoria injustæ causæ &c. sed etiam si venialiter tantum mala sit, ut si petas, ut mendacio, vel ludo venialiter malo proximum decipere possis. Est enim gravissima, & blasphema in Deum irreverentia, petere ejus concursum, vel auxilium ad rem quamcunque malam, sicque ipsum facere auctorem mali.

SECTIO IV.

Orationis efficacia, necessitas, & divisio.

SUMMARIUM.

1. Ut Oratio in impetrando sit efficax. 2. Infallibilis, quæ suorum requiruntur conditiones. 3. Ut petatur quid necessarium, vel utile ad salutem; 4. pro se ipso, 5. pro aliis, 6. perseveranter.

THEOL. MORAL. PARS II.

Cc

21.